

Kościół ze słynącym cudami obrazem Matki Boskiej w Śmiele.

Miasto to, w gubernii kijowskiej, powiecie czerkaskim położone, wśród malowniczej okolicy, oblanéj rzekami Rosia i Taśmina, wpadającemi do Dniepru, przy ujściu ostatniej, łączącej się z błotnistym Irdyniem nad czarującą doliną, należy do porządniejszych w tym kraju.

Śmiele jest starożytną osadą, była zaś niegdyś miejscem obronném i miała zamek, pod którego ścianami wojownicze hufce staczały krwawe boje w ciągu wielu wieków. Dziś po tém wszystkiém nie pozostało żadnego śladu, miejsce warowni zajął cmentarz, rozpościérający się na wzgórzu nad Taśminą, otoczoném zruinowanemi wałami.

W ostatnich czasach miasto zakwitło szczególnie przemysłem cukrowarskim, posiada bowiem znakomite zakłady fabryczne, mianowicie rafinerye, które liczą do najcelniejszych w cesarstwie. Obszerne dobra, zwane zdawna Śmieleńszczyzną, składające się z 9 miast, 179 wsi i 100,000 włościan, kupione zostały w końcu zeszłego wieku przez księcia Potemkina za dwa miliony rubli srebrem, a jednak było to za bezcen. Po jego śmierci nabył Śmiele od jednego ze spadkobierców terazniejszy właściciel hrabia Bobryński, którego usiłowaniam zawdzięcza gubernia cała świetny obecnie wzrost rolnictwa i łączącego się z niém przemysłu.

W dobrze zabudowaném mieście odznacza się także swoją artystyczną pięknością kościół parafialny, słynący z posiadania cudownego obrazu Bogarodzicy. Gmach ten, założony w r. 1818, ukończony w r. 1827, wznosi się na obszerném miejscu, opasaném murem, pośród drzew i kwiatowych krzewów. Ma ozdobną facyatę, wspartą na czterech słupach porządku jońskiego, kopułę z dwiema wieżyczkami i dach pokryty żelazem. Wewnątrz starannie utrzymywany, ma liczne malowidła i trzy ołtarze, z obrazami pendzla Paszkowskiego, po którym wiele tego rodzaju pamiątek przechowują kościoły w tej i w podolskiej gubernii. W wielkim zaś ołtarzu mieści się cudowny obraz Najświętszej Panny, malowany na drzewie, przedstawiający Bogarodzie z koroną na głowie, trzymającą Dzieciątko Jezus, podobnież ukoronowane, które rękę opiera na globie ziemskim.

Tłumy pobożnych, nawet z oddalonych stron, dotąd zwiedzają to miejsce, zwłaszcza zaś w dniu 15 sierpnia, jako w uroczystość Wniebowzięcia N. Maryi Panny, pod której wezwaniem wzniesiono terazniejszy kościół i w której święto corocznie odbywa się tutaj wielki odpust.